

Salmonella – övervakning av kalv 2023

Bakgrund

Salmonella är en bakterie som förekommer i Sverige, men som är väsentligt mindre vanlig i Sverige jämfört med situationen i många andra länder. Salmonella kan orsaka allvarlig sjukdom hos våra nötkreatur, särskilt hos kalvarna. Bakterien kan också orsaka sjukdom hos andra djurslag. Dessutom är bakterien en så kallad zoonos, vilket innebär att även människor kan bli smittade och få allvarlig sjukdom. Salmonella är en anmälningspliktig sjukdom och ska då den påvisas anmälas till Jordbruksverket.

Utifrån Sveriges goda läge när det gäller salmonella upprätthåller vi s.k. ”salmonellagarantier” gentemot EU, under vissa förutsättningar. Att ta prover på kalvar i samband med obduktion är en del i Sveriges åtagande för att upprätthålla salmonellagarantierna. Alla kalvar, upp till och med 15 månaders ålder, som obduceras på landets olika obduktionslaboratorier, provtas för salmonella. Detta innebär att den obducerande veterinären tar ut en bit tarm, en tarmlymfknota och en bit av mjälten. Det är vid provtagningen viktigt att säkerställa att proverna inte kontamineras av bakterier från andra kroppar eller miljön, varför största noggrannhet alltid vidtas. Organbitarna skickas till SVA (Statens Veterinärmedicinska Anstalt) för analys genom odling.

Resultat

Under 2023 har totalt 440 kalvar (370 st. 2021 och 350 st. 2022) provtagits för salmonella i samband med obduktion. Av dessa kalvar var totalt sju positiva för salmonella. Fyra av de positiva resultaten var primära (okänd smitta på gård), två var efterföljande (känd smitta på gård) och en var en kontamination från en annan kalv. Av de primärt positiva kalvarna var två i åldersgruppen noll till en månad, en var i ålderskategorin en till tre månader och en var ett aborterat foster. De fyra primärt positiva resultaten kom från kalvar i Örebro, Kalmar, Blekinge och Kronobergs län.

Diskussion

Om salmonella påvisas vid analys på SVA, innebär det att relevanta åtgärder kan sättas in i aktuell besättning för att förhindra vidare smittspridning och för att den aktuella besättningen ska bli av med bakterien. Jämfört med många andra länder har Sverige en unikt bra situation vad gäller förekomsten av Salmonella. Det är viktigt att vi gör allt vad vi kan för att bibehålla den låga förekomsten av sjukdomen i Sverige. Detta är viktigt för att minska risken för sjukdom hos både djur och människor samt för att ge djurägarna bättre förutsättningar och ekonomi. I slutändan är detta också positivt för branschen och hela samhället.